

ການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ໂດຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ ລະບົບການປູກພືດ ໂດຍກົງ (DMC) ເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າໄຮ່: 2 ທາງເລືອກໃນການນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນແບບກະເສດສຸມ ຢູ່ເຂດເມືອງແປກ

ລັກສະນະພິເສດທາງດ້ານນິເວດກະສິກໍາພາຍໃນເມືອງແປກ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນມີສະພາບດິນທີ່ບໍ່ອຸດົມສົມບູນປານໃດ, ມີຄວາມເປັນກົດ (ດິນສົ້ມ), ເປັນເຂດທີ່ງຽງທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ໄພສານ ເຊິ່ງເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີໃນນາມ ຂອງທົ່ງໄຫຫີນຊຽງຂວາງ. ລະບົບການຜະລິດໃນຂົງເຂດນີ້ ແມ່ນໄດ້ລິເລີ່ມຈາກການລ້ຽງສັດ. ດັ່ງນັ້ນ, ພື້ນຖານຂອງລະບົບການຜະລິດກະສິກໍາໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການຂະຫຍາຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ມີການນໍາໃຊ້ຜຸ່ນຄອກເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າໃນແຕ່ລະປີ. ເນື່ອງຈາກມີຄວາມຈໍາກັດໃນການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ທໍາການຜະລິດກະສິກໍາໃນເຂດທົ່ງພຽງ (ຕົວຢ່າງ: ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດທົ່ງພຽງ ໄດ້ທັນມາເຮັດນາໄປໝົດ ໂດຍບໍ່ມີພື້ນທີ່ຫຼົງເຫຼືອເພື່ອການປູກພືດຊະນິດອື່ນ), ຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການຜະລິດເຂົ້ານາ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທົ່ງພຽງ, ເພາະໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ປຸ້ຍເຄມີຫຼາຍເທື່ອ ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ນິຍົມໃຊ້ຜຸ່ນຄອກ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດກະສິກໍາໃນເຂດນີ້ ມີການເຊື່ອມໂຍງເຮັດໃຫ້ການລ້ຽງສັດມີການແຜ່ຂະຫຍາຍ. ໃນຫຼາຍໆປີທີ່ຜ່ານມາ ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ມີຈໍານວນສັດລ້ຽງເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຊຶ່ງມັນກໍ່ເປັນວິທີການທ້ອນເງິນອີກດ້ານນຶ່ງ ແລະ ນອກຈາກນີ້, ກໍ່ຍັງເປັນແຫຼ່ງສະສົມຜຸ່ນຄອກ ເພື່ອເປັນຜຸ່ນເຂົ້ານາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈໍານວນສັດລ້ຽງ ແມ່ນຍັງມີຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການໃຫ້ອາຫານສັດ ໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງ. ເພື່ອເປັນການເອົາຊະນະກັບອຸປະສັກດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແລະ ເປັນການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ ທາງໂຄງການ PRONAE ຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີສອງທາງເລືອກ ດັ່ງນີ້:

ການປັບປຸງສວນຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່: ໃນຮູບແບບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ການດັດປັບຂໍ້ຄົງຄ້າງ

ການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ

ຕໍ່ກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງໂຄງການພາຍໃນແຂວງ ແມ່ນແນໃສ່ພື້ນຟູທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດເປັນທາງເລືອກທຳອິດ ໂດຍການລິເລີ່ມນໍາໃຊ້ຜຸ່ນ ແລະ ແນະນຳແນວພັນຫຍ້າຫຼາຍຊະນິດ (ຕົວຢ່າງ: ຫຍ້າບາຣຊີເລຍ ລູຍຊີຊຽນຊິດ) ເພື່ອເປັນການເພີ່ມຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານໃນການສະໜອງອາຫານສັດ. ຈາກນັ້ນ ແມ່ນມີການພັດທະນາການທອມງົວ, ໃຫ້ເປັນອີກກິດຈະກຳນຶ່ງ ຄືການທ້ອນເງິນໃນຮູບແບບດັ່ງເດີມ ໂດຍທັນປ່ຽນເອົາມາລົງທຶນປູກຫຍ້າ ແລະ ຂະຫຍາຍຈໍານວນສັດລ້ຽງ ເພື່ອເປັນການໝູນໃຊ້ທຶນຮອນ. ພາຍຫຼັງສາມປີ ຈາກການປັບປຸງທັງຫຍ້າສາມາດປູກພືດປະສົມປະສານໄດ້ ໂດຍສະເພາະ (ໄຮ່ເຂົ້າ ຫຼື ຖົ່ວເຫຼືອງ) ພາຍໃຕ້ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ DMC. ດັ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ໃນຮູບທີ 1, ການປັບປຸງທັງຫຍ້າທີ່ກວ້າງໃຫຍ່ ໄດ້ເລືອກເອົາເຂດບ້ານຊອຍນາຟ້າຊຶ່ງເປັນບ້ານທີ່ອຳນາດການປົກຄອງມີການສະໜັບສະໜູນສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງມາເປັນເວລາດົນນານ. ແຕ່ກົງກັນຂ້າມກັບບ້ານໝີ ແລະ ບ້ານພູຫຸ້ມ ທີ່ເຫັນໄດ້ວ່າ ຊາວກະສິກອນພາຍໃນບ້ານ ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງການລ້ຽງສັດໜ້ອຍ. ສູດທ້າຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ທາງໂຄງການ PRONAE ຈະບໍ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ບ້ານນາທອຍ, ບ້ານດ່ອງ ແລະ ບ້ານຄາຍ ແຕ່ຊາວກະສິກອນພາຍໃນບ້ານດ່ອງ ແລະ ບ້ານຄາຍກໍ່ສາມາດພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ໄດ້ດີສົມຄວນຍ້ອນວ່າໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກທາງໂຄງການອື່ນໆ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ຕົວຢ່າງ: ໄຖດິນ ແລະ ບໍ່ນໍາໃຊ້ຜຸ່ນວິທະຍາສາດ).

ຈາກການລາຍງານ ຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ເຫັນໄດ້ວ່າ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງຫຼັກໃນການຖອດຖອນບົດຮຽນແມ່ນເຊື່ອມໂຍງໃສ່ຄວາມສຳຄັນໃນການລົງທຶນທາງດ້ານການເງິນ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ກິດຈະກຳການທອມສັດ (ເບິ່ງໃນຕາຕະລາງ 1). ການລົງທຶນໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງຊາວກະສິກອນ

ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນນໍາໃຊ້ທຶນຂອງພວກເຂົາເອງ ໂດຍການຂາຍສັດລ້ຽງ ຫຼື ການກູ້ຢືມສິນເຊື້ອຈາກທະນາຄານ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ການຂາຍສັດລ້ຽງ ມີແນວໂນ້ມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ຈະດຳເນີນກິດຈະກຳການທອມສັດໃນອະນາຄົດ. ເນື່ອງຈາກມີຂໍ້ຈຳກັດກັບຜູ້ຮັບປະກັນທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ສາມາດດຳເນີນກິດຈະກຳໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ກຳມະສິດທີ່ດິນ), ເນື່ອງຈາກປະຊາຊົນຍັງພົບກັບບັນຫາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການເຂົ້າເຖິງການກູ້ຢືມເງິນ ຈາກທະນາຄານໃນຫຼາຍໆກໍລະນີ ເຊັ່ນ: ອັດຕາດອກເບ້ຍສູງຂຶ້ນ (ຕົວຢ່າງ: ດອກເບ້ຍລະຫວ່າງ 10% ຫາ 14% ຕໍ່ປີ). ນອກຈາກນີ້, ໄລຍະໃນການສົ່ງເງິນຄືນ ແມ່ນບໍ່ກົງກັບເວລາຂອງກິດຈະກຳການທອມສັດ. ເນື່ອງຈາກວ່າ, ໄລຍະຂອງການທອມສັດແມ່ນໃຊ້ເວລາດົນນານ ຂຶ້ນກັບການສະໜອງອາຫານ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທາງດ້ານອາຍຸ, ເພດ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງສັດລ້ຽງ. ຖ້າຫາກວ່າ, ວັນທີໃນການສົ່ງເງິນກູ້ຢືມ ກ່ອນທີ່ສັດລ້ຽງຈະມີນ້ຳໜັກສູງສຸດ, ກຳໄລໃນກິດຈະກຳການທອມສັດ ແມ່ນບໍ່ເປັນທີ່ໜ້າພໍໃຈປານໃດ.

ການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່

ການປູກເຂົ້າໄຮ່ ເປັນທາງເລືອກທີສອງ ທີ່ທາງໂຄງການ PRONAE ມີຈຸດປະສົງສະໜັບສະໜູນ ໂດຍຜ່ານການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກລະບົບການປູກພືດແບບມີຜຸ່ນຈາກເສດໃບໄມ້ເໜົ່າເປື້ອຍປົກຄຸມຢູ່ຕົ້ນພືດ (DMC) (ຊຶ່ງໄດ້ພິຈະລະນາແລ້ວວ່າ ເປັນບາດກ້າວທີ່ສຳຄັນໃນການພື້ນຟູ ແລະ ປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ໃນທຸກໆສາມປີ). ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ເປັນວິທີການໃໝ່ແບບບໍ່ໄດ້ໂຖ ແລະ ເປັນການຮັກສາພືດທີ່ປົກຄຸມໜ້າດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ. ໃນໄລຍະຕໍ່ມາ, ພືດທີ່ປົກຄຸມໜ້າດິນກໍ່ຈະຕາຍ ແລະ ໃບໄມ້ເໜົ່ານັ້ນ ກໍ່ສາມາດເປັນຜຸ່ນໄດ້ (ສົ່ງເສດເຫຼືອຂອງພືດຕ່າງໆ ຫຼື ພືດທີ່ປົກຄຸມຕ່າງໆຈະຕາຍ) ຫຼື ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຈະກາຍເປັນພືດຫຼັກ. ຈາກການພັດທະນາ ພາຍໃນເຂດບ້ານເປົ້າໝາຍສຶກສາ, ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ປຸ້ຍເຄມີ ເພື່ອເປັນການຊົດເຊີຍ ແລະ ບຳລຸງທາດອາຫານທີ່ຂາດແຄນ ໄປກັບດິນທີ່ໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ້າສອງປະເພດ. (ຕົວຢ່າງ: ການນໍາໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ້າ ໂດຍການສິດໃສ່ຫຍ້າທຳມະຊາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປັນຜຸ່ນຈາກໃບໄມ້ເໜົ່າ ແລະ ການເລືອກນໍາໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ້າ ຫຼັງຈາກການປູກພືດ).

ຕາຕະລາງ 1: ການຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ ໃນການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ (% ຄົວເຮືອນ ຕໍ່ ບ້ານ)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ດ່ອງ	10%	10%	7%	13%	13%	13%	13%
ຄາຍ	3%	3%	7%	27%	30%	30%	30%
ໝີ່	0%	0%	0%	13%	13%	13%	10%
ນາຫອຍ	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ພູຫຸ້ມ	0%	0%	3%	13%	13%	10%	7%
ຊອຍນາພ້າ	3%	3%	3%	20%	30%	27%	23%
ເມືອງແປກ	3%	3%	3%	14%	17%	16%	14%

ຕາຕະລາງ 2: ບາງເງື່ອນໄຂຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນບໍ່ສົນໃຈ ແລະ ຢຸດເຊົາການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ

ເຫດຜົນ (ບໍ່ສົນໃຈ)	ຈຳນວນຄຳຕອບ (ຈາກ 157 ຄົນ)	ເຫດຜົນ (ການຢຸດເຊົາ)	ຈຳນວນຄຳຕອບ (ຈາກ 12 ຄົນ)
ທຶນບໍ່ພຽງພໍ	26.20%	ທຶນບໍ່ພຽງພໍ	31.60%
ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ	20.70%	ແຮງງານບໍ່ພຽງພໍ	15.80%
ບໍ່ມີງົວ	18.70%	ຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້ດີ	15.80%
ເນື້ອທີ່ດິນບໍ່ພຽງພໍ	18.40%	ຕ້ອງການປູກເຂົ້າໃສ່	5.30%
ຕ້ອງການສັດລ້ຽງຫ້ອຍລົງ	5.40%	ຢາຂ້າຫຍ້າບໍ່ມີປະສິທິພາບ	5.30%
ມີຫຍ້າທຳມະຊາດພຽງພໍ	3.40%	ບໍ່ມີງົວ	5.30%
ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກນິກ	2.40%	ບໍ່ມີແນວພັນ	5.30%
ບໍ່ມີແນວພັນ	2.00%	ມີຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານຜົນຜະລິດຕ່ຳ	5.30%
ບໍ່ມີໂຄງການສະໜັບສະໜູນ	0.70%	ພື້ນທີ່ເປັນເຂດນ້ຳຊຸ່ມ	5.30%
ປະສົບການຜ່ານມາຂອງເພື່ອນບ້ານ ບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ	0.70%	ບໍ່ມີຕະຫຼາດຮອງຮັບໃນການຂາຍແກ່ນຫຍ້າ (ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ ຂອງການລົງທຶນ)	5.30%
ບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນມາກ່ອນ	0.30%	-	-
ເປັນຄອບຄົວໃໝ່	0.30%	-	-
ບໍ່ມີອຸປະກອນ	0.30%	-	-
ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜົນຜະລິດຕ່ຳ	0.30%	-	-

ຕາຕະລາງ 3: ສົມທຽບຜົນໄດ້ຮັບ ທາງດ້ານເສດຖະກິດກະສິກຳ ຂອງການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ແລະ ການໄຖ

	ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC	ການໄຖດິນດ້ວຍລົດໄຖນາເດີນຕາມ
ຜົນຜະລິດ (ໂຕນ/ຮຕ)	2.0	0.97
ລາຍຮັບທັງໝົດ (ກີບ/ຮຕ)	5,200,000	2,522,000
ລາຍຮັບສຸດທິ (ກີບ/ຮຕ)	3,119,000	2,203,000
ສະມັດຕະພາບການຜະລິດ (ກີບ/ຮຕ)	134,000	95,000

ໝາຍເຫດ: ຂໍ້ມູນຈາກການສຳຫຼວດ 6 ຄົວເຮືອນ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນປີ 2009, ໃນນັ້ນ ຢູ່ບ້ານໝີ່ (3 ຄົວເຮືອນທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ແລະ ເຄື່ອງຢອດເມັດ), ຢູ່ບ້ານພູຫຸ້ມ (2 ຄົວເຮືອນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກນິກແບບໄຖພື້ນທີ່) ແລະ ບ້ານຊອຍນາພ້າ (1 ຄົວເຮືອນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກນິກແບບໄຖພື້ນທີ່).

ລາຍຮັບທັງໝົດ = ຜົນຜະລິດ x ລາຄາຂາຍ

• ລາຄາຂາຍ (ເຂົ້າເບື້ອງ) = 2,600 ກີບ/ກິໂລ

ສະມັດຕະພາບການຜະລິດ = ລາຍຮັບສຸດທິ / ເວລາເຮັດວຽກ

• ເວລາເຮັດວຽກ (ຄົນ/ມື້/ຮຕ) = 23.3 (DMC) ແລະ ການໄຖ 73.5 (ມື້/ຮຕ)

ລາຍຮັບສຸດທິ = ລາຍຮັບທັງໝົດ - ສິ່ງນຳເຂົ້າ - ພາສີ

• ປະລິມານເມັດພັນ (DMC) = 110 ກລ/ຮຕ; ການໄຖ = 104 ກລ/ຮຕ

• ລາຄາເມັດພັນ 2,600 ກີບ/ກິໂລ

• ຢາຂ້າຫຍ້າ DMC = 5 ລິດ/ຮຕ ແລະ 65,000 ກີບ/ລິດ

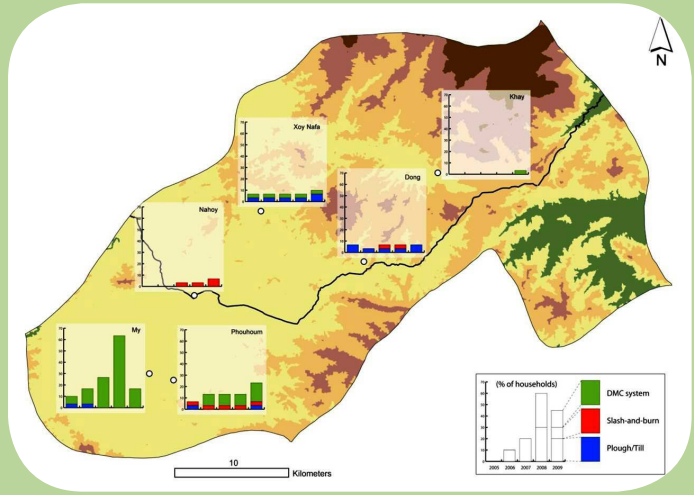
• ຜູ້ນຳ DMC: 300 ກິໂລ/ຮຕ ແລະ 4,900 ກີບ/ກິໂລ

• ນ້ຳມັນສຳລັບລົດໄຖນາເດີນຕາມ 6.6 ລິດ/ຮຕ ແລະ 7,020 ກີບ/ລິດ

ດັ່ງທີ່ສະແດງໃນ ຮູບທີ 1, ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ໄດ້ມີການສະເໜີຈາກຫຼາຍຕົວປຸງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດ ພາຍໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ. ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກໂຄງການຄືດັ່ງ ບ້ານນາທອຍ ແລະ ບ້ານດ່ອງ, ການປູກເຂົ້າໄຮ່ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ມີການຖາງ ແລະ ຈູດ (ຫຍ້າເທິງໜ້າດິນ) ແລະ ການໂຖດິນ. ເພາະສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ໄດ້ກາຍມາເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີພາຍໃນບ້ານໝີ່, ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຕ່າງໆ ຈາກໂຄງການ PRONAE ທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງການທະນາຄານ ໃນການສະໜັບສະໜູນກຸ່ມຊາວກະສິກອນ ທັນປຸງນຳໃຊ້ເຕັກນິກດັ່ງກ່າວ. ຄືດັ່ງ ບ້ານພູຫຸ້ມ 17% ຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ແມ່ນນຳໃຊ້ວິທີການໃໝ່ ລະບົບ (DMC) ບົນພື້ນຖານການເຮັດໄຮ່ເຂົ້າ ໃນປີ 2009. ເຖິງແມ່ນວ່າ ດ້ານເສດຖະກິດຈະເປັນສິ່ງທີ່ກະຕຸ້ນໃຫ້ລາຄາເຂົ້າເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ຢູ່ບ້ານຊອຍນາຟ້າ ແລະ ບ້ານຄາຍ, ແຕ່ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ຂອງໂຄງການນິເວດ (PRONAE) ຍັງຄົງເປັນທາງເລືອກນຶ່ງ ໃນລະບົບການຜະລິດເຂົ້າ ທີ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ.

ໃນການບັບປຸງທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີທຶນຮອນເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າໄຮ່ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາຂໍ້ຄົງຄ້າງຕ່າງໆ. ການຊື້ປູຍເຄມີ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ຄວນພິຈາລະນາໃນການລົງທຶນຂອງປະຊາຊົນ, ເພາະມັນມີຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະຮັບຜົນຕອບແທນດ້ວຍລາຍຮັບທີ່ສູງກໍຕາມ (ຕາຕະລາງ 3). ນອກຈາກນີ້, ການພິຈາລະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນການພັດທະນາຜົນຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ແມ່ນມີຂໍ້ຈຳກັດ ເນື່ອງຈາກມີການແຂ່ງຂັນກັນ ໃນການຄອບຄອງພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ. ການປູກເຂົ້າໄຮ່ ແລະ ການບັບປຸງທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແມ່ນມີການແຂ່ງຂັນກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ຕະຫຼອດ. (ຕົວຢ່າງ: ການລ້ຽງສັດທີ່ບໍ່ມີຮົ່ວອ້ອມ). ສິ່ງສຳຄັນໄປກວ່ານັ້ນ ປະຊາຊົນມີຄວາມຕ້ອງການຢາກປູກຫຍ້າ ແຕ່ພື້ນທີ່ພັດຖິກຈຳກັດ ໂດຍພື້ນທີ່ການສຳປະທານສ່ວນຕົວ, ອິດທິພົນຈາກປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ນັກລົງທຶນຈາກຕ່າງຊາດ. ນອກນີ້ ປະຊາຊົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຍັງມີຄວາມຕ້ອງການໃນການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ເຂົ້າມາແທນ ຄືດັ່ງ ທີ່ປະຊາຊົນ ຈາກຫຼາຍບ້ານທີ່ຕ້ອງການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ປົກຄຸມ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ຫຼື ໄມ້ສຳລັບການກໍ່ສ້າງ. ອຳນາດການປົກຄອງພາຍໃນບ້ານ ແມ່ນມີບົດບາດຄວາມສຳຄັນ ໃນການຕັດສິນໃຈສຳລັບສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ຂໍ້ແຂ່ງຂັນດັ່ງກ່າວ. ດັ່ງໃນກໍລະນີ ບ້ານຊອຍນາຟ້າ, ອຳນາດການປົກຄອງພາຍໃນບ້ານ ໄດ້ມີການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳການລ້ຽງສັດ ຫຼາຍກວ່າການປູກເຂົ້າ. ເຊັ່ນດຽວກັນກັບບ້ານຄາຍ, ທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຊາວກະສິກອນພາຍໃນບ້ານ ຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈໜ້ອຍ ໃນການປູກເຂົ້າໄຮ່.

ຮູບ 1: ການຍອມຮັບຂອງຊາວກະສິກອນ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ (% ຂອງຄົວເຮືອນ ຕໍ່ ບ້ານ, 2005-2009)

ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ

ຈາກການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ພາຍໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ເຫັນໄດ້ວ່າຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານການລົງທຶນ ເພື່ອນຳມາບັບປຸງລະບົບການຜະລິດຂອງພວກເຂົາ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການລົງທຶນໃນການຜະລິດ ຈະມາຈາກລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຈາກຜົນຜະລິດ ໃນຕົວຜະລິດຕະພັນເອງ (ຕົວຢ່າງ: ການຊື້ລົດໂຖນາ ໄດ້ເງິນມາຈາກການຂາຍຄວາຍ) ແລະ ກິດຈະກຳການຜະລິດທີ່ມີທ່າອ່ຽງ ເພື່ອການຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານຫຼາຍກວ່າແຫຼ່ງການເງິນທີ່ຫາມາໄດ້ ແລະ ເງິນທີ່ເກັບສະສົມ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນຂະນະທີ່ຄວາມສາມາດຂອງເມືອງ ທີ່ສ້າງລາຍຮັບຈາກແຫຼ່ງອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນກິດຈະກຳການຜະລິດກະສິກຳ (ຕົວຢ່າງ: ການເຮັດວຽກກໍ່ສ້າງ, ຫັດຖະກຳ, ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຕ່າງໆ), ຊຶ່ງບາງຄັ້ງກໍ່ນຳລາຍຮັບນັ້ນ ມາລົງທຶນໃສ່ການຜະລິດຂອງພວກເຂົາ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ປະຊາຊົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນກໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ທຶນຮອນຂອງພວກເຂົາເຂົ້າໃນການສຶກສາຂອງລູກ ຫຼື ຈຳນວນນຶ່ງກໍ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອເປັນການບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ. (ຕົວຢ່າງ: ຊື້ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການຄົມມະນາຄົມ ພາຍຄວາມວ່າ ຊື້ອະປະກອນນຳໃຊ້ໃນຄອບຄົວ, ເພື່ອແປງເຮືອນ, ການເອົາໄຟຟ້າເຂົ້າເຮືອນ ແລະ ອື່ນໆ). ອີກດ້ານນຶ່ງ, ພາຍໃຕ້ບັນຫາການລົງທຶນ ທີ່ຍັງເປັນບັນຫາເລື້ອຍໆມາເຖິງປະຈຸບັນ ກໍ່ແມ່ນການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຮັດຮົ່ວອ້ອມພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ປູຍເຄມີທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການພັດທະນາເຕັກນິກອັນໃໝ່ ແລະ ການຍອມຮັບເອົາລະບົບການຜະລິດແບບໃໝ່.

1. ໃນການບັບປຸງລະບົບການລ້ຽງສັດນີ້ ທາງທະນາຄານສົ່ງເສີມກະສິກຳ ຄວນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກັບປະຊາຊົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ໃນການເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ, ໂດຍການສ້າງຄວາມສົນໃຈກ່ຽວກັບອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນວ່າ ຊ່ວງໄລຍະການຖອກເງິນຄືນ ຈະເໝາະສົມກັບການດຳເນີນກິດຈະກຳນັ້ນໆ (ຕົວຢ່າງ: ການສະໜັບສະໜູນທຶນຮອນໃຫ້ພຽງພໍ ສຳລັບການເຮັດຮົ່ວ, ການສ້າງທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ກຳນົດໄລຍະການຖອກເງິນຄືນ ໃນໄລຍະ 3 ຫາ 5 ປີ ຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວ).
2. ອຳນາດການປົກຄອງຈາກຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການກະສິກຳເມືອງ ຄວນມີການກຳນົດແນວທາງການຂະຫຍາຍລະບົບການລ້ຽງສັດ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທາງດ້ານການລ້ຽງສັດໃນທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງສາມາດຄັດເລືອກເອົາການສະໜັບສະໜູນເທື່ອລະຂັ້ນ ໂດຍສ້າງເປັນທາງເລືອກໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນທີ່ລ້ຽງສັດ ໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມລ້ຽງສັດຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການລ້ອມຮົ່ວທົ່ງຫຍ້າ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາລະບົບການປູກຫຍ້າລ້ຽງສັດ.
3. ກ່ຽວກັບການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC, ຄວນມີການຫຼຸດຜ່ອນເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດລົງ ຫຼື ເລີ່ມຈາກການຜະລິດໜ້ອຍຫຼາຍ ແລະ ດັດປັບເງື່ອນໄຂການສະໜອງສິນເຊື້ອ ອາດຈະເປັນທາງເລືອກທີ່ດີ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃຫ້ແກ່ຜະລິດ ແລະ ທັງເປັນການສ້າງຄວາມສົນໃຈໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ທັນມານຳໃຊ້ລະບົບການປູກພືດແບບໃໝ່ນີ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.
4. ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ DMC ເຂົ້າໃນການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່, ການບັບປຸງທົ່ງຫຍ້າ ຍັງກ່ຽວພັນກັບເງື່ອນໄຂອື່ນໆອີກ ທີ່ອາດເປັນທາງເລືອກທີ່ດີໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນແຮງງານ, ອຸປະກອນຫາໂດງງາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ສະດວກ (ຕົວຢ່າງ: ອຸປະກອນທີ່ເຮັດດ້ວຍມື, ເຄື່ອງຢອດເມັດ ແລະ ບັງສິດທີ່ໃຊ້ມື) ໂດຍການສ້າງກຸ່ມຄຸ້ມຄອງອຸປະກອນ ແລະ ສິນເຊື້ອທີ່ສະມາຊິກສາມາດຊື້ ຫຼື ຍືມໄດ້ ເພື່ອສ້າງຄວາມສົນໃຈໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

Endnotes

¹Lienhard, P., F. Thivet, B. Bounkhamphone, T. Sosomphou, S. Sayphoummie, I. Phanthavivong, and L. Séguy. 2008. Direct Seeding Mulch-Based Cropping systems for Rice-Beef Production in the Plain of Jars, Xieng Khouang Province, Laos PDR: an Example of the “Creation – Validation” Research & Development Methodological Approach. PRONAE, Vientiane.

²3,000 LAK/kg in Nov. 2010 against 2,300 LAK/kg in Nov. 2007 (Source: Provincial Trade Department).

³E.g. Cow farm and Korean cassava concession in Ban Phouhoum, Vietnamese cow farm in Ban My, Chinese potato farm project in Ban Xoy Nafa.

Written by Etienne Jobard (AgroParisTech), Anousith Keophosay (AFPRC-NAFRI), Khamla Nanthavong (PAFO Xieng Khouang), Chansay Khamvanseuang (AFPRC-NAFRI), Jean-Christophe Castella (IRD-CIFOR) and Guillaume Lestrelin (IRD-CIFOR).

ຜົນສະຫຼຸບຂອງການຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ

ນຳເບີ	ຫົວຂໍ້	ເດືອນ/ປີ ຂຽນ	ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ
01	ນອກເໜືອຈາກການຜະລິດ: ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ຜ່ານກຸ່ມຊາວກະສິກອນ	ທັນວາ 2009	URDP
02	ຕະຫຼາດ ແມ່ນບັດໄຈສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ	ພຶດສະພາ 2010	URDP
03	ການປັບປຸງການລ້ຽງສັດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ	ພຶດສະພາ 2010	URDP
04	“ຄວາມພື້ນເດັ່ນຂອງການປູກສາລີ” ໃນເຂດລຸ່ມເມືອງຄຳ ແລະ ເມືອງໜອງແຮດ	ມີນາ 2011	IRD/CIFOR
05	ການປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງດິນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນເຂດພູສູງ ທາງພາກເໜືອ ຂອງເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ	ມີນາ 2011	IRD/CIFOR
06	ການປັບປຸງທັງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ລະບົບການປູກພືດໂດຍກົງ (DMC) ເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າໄຮ: 2 ທາງເລືອກ ໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບກະເສດສຸມ ຢູ່ເຂດເມືອງແປກ	ມີນາ 2011	IRD/CIFOR

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ (ສຄກປ)

ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ (ສຄກປ) ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1999, ເພື່ອຈຸດປະສົງເຕົ້າໂຮມເອົາ ບັນດາກິດຈະກຳ ການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ເພື່ອພັດທະນາລະບົບປະສານງານການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ສຄກປ ມີຄວາມ ຕັ້ງໃຈທີ່ຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານ ໂດຍຈະເນັ້ນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແບບນຳໃຊ້ ເພື່ອເອົາຊະນະບັນຫາຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຜະລິດ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ສຄກປ ມີຄວາມສະດຽງ ໄວຕໍ່ກັບການຫັນເອົາຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ໄປໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ອອກສູ່ວົງກວ້າງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແຜນງານລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ ຂອງລັດຖະບານ ມີປະສິດທິຜົນຢູ່ຂຶ້ນ. ສຄກປ ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງວິຊາການ ນຶ່ງ ສັງກັດໃນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີຖານະທຽບເທົ່າກົມ, ໂດຍໄດ້ເຕົ້າໂຮມເອົາບັນດາສູນຄົ້ນຄວ້າວິ ຊາການຕ່າງໆ ທີ່ຂຶ້ນກັບກົມວິຊາການ ອ້ອມຂ້າງກະຊວງ ໃນເມື່ອກ່ອນ.

ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ກະລຸນາເຂົ້າເບິ່ງ Website ຂອງ ສຄກປ: www.nafri.org.la

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜົນສະຫຼຸບຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ

ຜົນສະຫຼຸບຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ ຈັດພິມຂຶ້ນເພື່ອຈຸດປະສົງເຜີຍແຜ່ ແລະ ແຈກຢາຍໂດຍກົງ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານການນຳຕ່າງໆ (ກະຊວງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ), ລວມໄປເຖິງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຜູ້ ໃຫ້ທຶນ. ຊຶ່ງຜົນສະຫຼຸບຈາກການ ຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍການສັງລວມ ບົດຮຽນ, ປະສົບການ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ ສະ ຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະຜ່ານມາຜ່ານມາ. ເປັນບົດສະຫຼຸບທີ່ວິໄຈຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂດຍສັງເຂບກ່ຽວ ກັບດ້ານກະສິກຳ ແລະ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດທີ່ກຳລັງພື້ນເດັ່ນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນປະຈຸບັນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຍັງໄດ້ສະໜອງກອບແນວຄິດແກ່ຜູ້ອ່ານ ໂດຍສະເພາະ ວິທີທາງເລືອກ ຫຼື ວິທີແກ້ ໄຂບັນຫາທີ່ເປັນຮູບປະທຳກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາຂຽນນັ້ນຕື່ມອີກ. ກອບແນວຄວາມຄິດທີ່ຢາກລິເລີ່ມຜະລິດ ຜົນສະຫຼຸບຈາກການຄົ້ນຄວ້ານີ້ ຂຶ້ນມານັ້ນ, ອັນນຶ່ງກໍ່ແມ່ນຍ້ອນຄຳຄິດ ເຫັນຂອງການນຳໃຊ້ຂຶ້ນຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ອັນທີສອງ ແມ່ນອີງໃສ່ຜົນສຳເລັດ ຂອງ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ.

ສອບຖາມຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ຕິດຕໍ່:

ທ່ານ ຮສ ດຣ. ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ
ຫົວໜ້າ ສູນຄົ້ນຄວ້າ ນະໂຍບາຍ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ
ຕປປ 7170, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
Email: Linkham.d@nafri.org.la

ທ່ານ ບັນດິດ ຣາມາງກູນ
ຮອງຫົວໜ້າ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ
ຕປປ 7170, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
Email: bandith@nafri.org.la

ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ສຄກປ

